

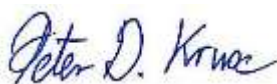
Randers Kommune

TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE
af svinebruget, Korshøjgaard,
Søndergårdsvej 14-15, 8983 Gjerlev J

Registreringsblad – Tillæg til miljøgodkendelse

Landbrugets navn og beliggenhed	Korshøjgaard, Søndergårdsvej 14-15, 8983 Gjerlev J
Matrikel nr.	3a og 1s, Stovby By, Hald m.fl.
Cvr. nr.	18857995
Ejer af ejendommen	Kristen Velling Udbyhøjvej 514, 8983 Gjerlev J
Driftsansvarlig	Samme som ejer
Godkendelsesbetegnelse	Slagtesvinebrug over 210 DE
Tilsynsmyndighed	Randers Kommune
Journalnummer	09.17.18-P19-5-12
Godkendelsens dato	10. april 2013

Peter Dalgas Kruse
Biolog

Indholdsfortegnelse:

REGISTRERINGSBLAD – TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE	2
RESUMÉ	4
GENERELLE FORHOLD	4
VILKÅR	5
KOMMUNENS VURDERINGER	7
OFFENTLIGGØRELSE	12
KLAGEVEJLEDNING	13
BILAG.....	13

Resumé

Randers Kommune har den 3. marts 2010 meddelt miljøgodkendelse til udvidelse og omlægning af svinebruget fra 201,74 DE (235 årssøer, 5.875 smågrise (7,2-17 kg) og 4.700 slagtesvin (17-103 kg)) til 376,52 DE (13.360 slagtesvin (30-107 kg)).

Randers Kommune har foretaget et miljøtilsyn på svinebruget den 19. september 2012. Ved tilsynet bliver det oplyst, at husdyrbruget var under salg og overtages af Kristen Velling. Ved tilsynet konstateres det, at omlægning og udvidelse af dyreholdet var igangsat, men ikke fuldført. Den nye ejer ønsker et mindre dyrehold end oprindeligt ansøgt og han ønsker at anvende en anden miljøteknologi end gylleforsuring. Den 24. oktober 2012 modtager Randers Kommune en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen (**Bilag 1A**). Ansøgning fra det oprindelige miljøgodkendte projekt – opdateret med nyeste normtal – fremgår af **Bilag 1B**.

Det ansøgte dyrehold er reduceret til 9.000 slagtesvin (32-107 kg) svarende til 250 DE. For at overholde ammoniakreduktionskravet og emissionsgrænseværdien for ammoniak, anvendes fodring med en nedsat mængde råprotein i forhold til normtal. Husdyrbrugets eget udbringningsareal (ejede og forpagtede) er uændret (**Bilag 2**). Da det ansøgte dyrehold er reduceret, er der ikke længere behov for afsætning til aftalearealer og disse udgår. Udover husdyrgødning fra det ansøgte dyrehold, ansøges der om at modtage 69,9 DE svinegylle udefra.

Det ændrede projekt giver ikke anledning til en øget miljøpåvirkning og Randers Kommune vurderer at projektet kan godkendes som et tillæg til den eksisterende miljøgodkendelse. Randers Kommune vurderer at tillægsgodkendelsen kan gives, under forudsætning af at det ansøgte dyrehold overholder det oprindelige ammoniakreduktionskrav på 15 % og emissionsgrænseværdierne for ammoniak og fosfor beregnet efter Miljøstyrelsens nyeste vejledning (maj 2011).

Siden meddelelse af miljøgodkendelsen i 2010, har Natur- og Miljøklagenævnets truffet en række principielle afgørelser. Som følge heraf bortfalder vilkår om miljøgræs i nitrattfølsomt indvindingsområde og vilkår om fodring af slagtesvinene med reduceret indhold af fosfor.

Generelle forhold

Randers Kommune meddeler i henhold til § 12, stk. 3 i *Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*¹ tillægsgodkendelse til husdyrbruget beliggende Søndergårdsvej 14-15, 8983 Gjerlev J under henvisning til de oplysninger, der er indkommet i sagen.

Ud over de nærmere fastsatte vilkår skal driftsansvarlige være særlig opmærksom på følgende:

- At grundlaget for tillægsgodkendelsen er den sidst indsendte ansøgning, skema nr. 39323, version 7 (**bilag 1A**) og scenarieberegninger i skema 47011, ver. 4 (**Bilag 1B**) og skema 50546, ver. 2 (**bilag 6**).
- At ændringer i forhold til sidst indsendte ansøgning skal anmeldes til kommunen, herunder:
 - Ændringer i udbringningsarealerne, herunder bl.a. tilkøb, frasal, tilforpagtning, bortforpagtning, forpagtningsophør og anvendelse af markarealer hos tredjemand til udbringning af gødning. Anmeldelse af ændringer af svinebru-

¹ Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20. december 2006.

gets udbringningsarealer skal senest fremsendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august, jf. § 16 i *Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug*². Kommunen tager herefter stilling til, om ændringen er godkendelsespligtig.

- At øvrig lovgivning, som ikke er nævnt i denne godkendelses vilkår, skal overholdes - f.eks. den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse. Vilkårene i godkendelsen er som hovedregel kun stillet for de punkter, hvor tilsynsmyndigheden vurderer, at kravene skal være mere vidtgående end de generelle bestemmelser.
- At alle vilkår er gældende fra det tidspunkt tillægsgodkendelsen meddeles.

Vilkår

Generelt

1. Et eksemplar af tillægsgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig på husdyrbruget, og driftspersonalet skal være orienteret om godkendelsens indhold.
2. Tillægsgodkendelsen bortfalder, såfremt omlægning og udvidelse af dyreholdet ikke er gennemført senest den 10. april 2014.

Vilkår nr. 4 i miljøgodkendelse af 3. marts 2010 ophæves.

ANLÆG

Produktionstilladelse

3. Godkendelsen omfatter en svinebesætning på maksimalt:

- 4.700 slagtesvin, 32-107 kg (Drænet gulv + spalter (33/67)) på Søndergårdsvej 15
- 4.300 slagtesvin, 32-107 kg (Delvis spaltegulv) på Søndergårdsvej 14

Dyreholdet svarer til 250,0 DE efter nugældende beregningsnormer.

Vilkår nr. 5 i miljøgodkendelse af 3. marts 2010 ophæves.

Foder

4. N ab dyr fra anlægget må maksimalt udgøre 24.651 kg N pr. år (**bilag 3**).
5. Som dokumentation skal der gennemføres effektivitetskontrol (E-kontrol) i hele besætningen med opgørelse af fodermængde, vægtintervaller, foderforbrug og med beregning af N ab dyr for slagtesvin.
6. Der skal føres logbog over foderblandinger, hvor der gemmes en indlægsseddel / foderop-timeringsudskrift minimum hver 3. måned.

² Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 249 af 31. marts 2009.

7. En gang pr. planperiode gennemføres en beregning af den samlede årlige produktion af N af dyr fra anlægget – ud fra data fra effektivitetskontrollen og evt. formlen i bilag 3.

Vilkår nr. 7-8, samt vilkår 10-15 i miljøgodkendelse af 3. marts 2010 ophæves.

Lugt

Vilkår nr. 16 i miljøgodkendelse af 3. marts 2010 ophæves.

Beskyttelse af jord, grundvand og overfladevand m.v.

8. Gylle

I forbindelse med påfyldning af gyllevognen må der ikke spildes flydende husdyrgødning på jorden, således at der er fare for forurening af jord, grundvand, vandløb eller dræn.

Under de nuværende forhold må gylletankene ikke være forsynet med fastmonteret pumpe eller tømmes med traktorpumpe el.lign. Ved omlæsning skal der anvendes gyllevogn med påmonteret kran, som svinger ind over tanken. Hvis der ved omlæsning ønskes anvendt fast monterede pumper, traktorpumpe eller tilsvarende, skal der etableres en befæstet påfyldningsplads med fald mod afløb til opsamlingsbrønd el.lign. Etablering af en påfyldningsplads skal forinden anmeldes til kommunen.

Hvis der foretages overpumpning af gylle fra en tank til en anden, skal det altid ske under konstant manuel overvågning.

Til produktionsanlægget skal altid være en opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning, svarende til mindst 9 måneders produktion fra svineholdet.

Vilkår nr. 26 i miljøgodkendelse af 3. marts 2010 ophæves.

AREALER

Husdyrgødning m.m.

9. Husdyrbrugets arealer (**Bilag 2**) må årligt tilføres maksimalt 1,4 DE/ha slagtesvinegylle (27.259 kg N og 6.297 kg P).

Vilkår nr. 30, 31 og 33 i miljøgodkendelse af 3. marts 2010 ophæves.

Efterafgrøder og reduceret kvælstofnorm

10. Ved udbringning af **maksimalt** 1,09 DE svinegylle/ha, skal der hvert planår etableres ekstra efterafgrøder minimum på 2,1 % af efterafgrødegrundarealet, dvs. udover den til hver en tid lovpligtige andel (pt. 10 % + 4 %).
11. Ved udbringning af **mere end** 1,09 DE svinegylle/ha, skal der hvert planår etableres ekstra efterafgrøder minimum på 5,1 % af efterafgrødegrundarealet, dvs. udover den til hver en tid lovpligtige andel (pt. 10 % + 4 %).

De ekstra efterafgrøder skal til enhver tid følge reglerne for almindelige lovpligtige efterafgrøder. Lovgivningens alternative muligheder til efterafgrødekravet kan anvendes med den undtagelse, at ekstra efterafgrøder/mellemafgrøder skal udlægges på egne arealer (ejede + forpagtede arealer).

Vilkårene nr. 34-40 i miljøgodkendelse af 3. marts 2010 ophæves.

Egenkontrol

12. Til kontrol med at driftsvilkårene overholdes, skal der føres journal med nedenstående oplysninger:

- a. Mark- og gødningsregnskab indeholdende produktionsniveau og sædskifter samt kort over udbringningsarealerne.
- b. Logbog over flydelag i gyllebeholderne.
- d. Forpagtningsaftaler.
- e. Kvittering for aflevering af døde dyr.
- f. Registrering af energi og vandforbrug.
- g. Beregninger af den samlede årlige produktion af N af dyr fra anlægget.

Oplysningerne skal opbevares for minimum 5 år på husdyrbruget og skal være tilgængelige for tilsynsmyndigheden.

Vilkår nr. 41 i miljøgodkendelse af 3. marts 2010 ophæves.

KOMMUNENS VURDERINGER

Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen af 3. marts 2010 indebærer udvidelse af eksisterende slagtesvinebesætning på Søndergårdsvej 15 og omlægning fra søer og smågrise til slagtesvin på Søndergårdsvej 14. Dette betyder at staldinventaret på Søndergårdsvej 14 skal renoveres, mens staldsystemet (delvis spaltegulv) ikke ændres. Ved miljøtilsynet den 19. september 2012 blev det konstateret, at denne renovering er afsluttet eller påbegyndt i de fleste staldafsnit. Randers Kommune har på den baggrund vurderet, at fristen for udnyttelse af denne tillægsgodkendelse skal være 1 år.

Lugt

Det ændrede projekt omfatter et mindre dyrehold og et færre antal stipladser end i miljøgodkendelsen af 3. marts 2010. Som følge deraf er lugtgenekriterierne nu opfyldt med en bredere margin. Randers Kommune vurderer derfor at det skærpede vilkår om et maksimalt antal stipladser kan ophæves.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Emissionsniveau – ammoniak.

Emissionsniveauet er, med udgangspunkt i de vejledninger der gælder for slagtesvin, beregnet til 3.339 kg N/år. Ammoniakfordampningen fra husdyrbrugets samlede anlæg er beregnet til 3.381 kg N/år, hvilket er ca. 40 kg N/år over emissionsgrænseværdien. Randers Kommune vurderer, at en overskridelse på 40 kg N/år ikke er væsentlig og at husdyrbruget overholder

emissionsgrænseværdien. I vurderingen er lagt til grund, at udvidelsen sker i eksisterende bygninger. På den baggrund ophæves vilkår om etablering og drift af et gylleforsuringsanlæg på Søndergårdsvej 14. I stedet indsættes vilkår om, at slagtesvinene skal fodres med en nedsat mængde råprotein.

Emissionsniveau – fosfor

Randers Kommune har lavet en beregning af det fosforniveau, der som udgangspunkt vurderes at være opnåeligt ved anvendelse af bedst tilgængelig teknologi (BAT), jf. vejledninger fra Miljøstyrelsen 2011. Fosforniveauet er beregnet ud fra den grænseværdi, der er angivet i vejledningen for slagtesvin. Det beregnede fosforniveau er således 20,5 Kg P/DE ab lager eller 5.125 kg P/år.

Fosforindholdet i den producerede husdyrgødning er beregnet til 5.127 kg P/år (**bilag 1A**). Husdyrbruget vurderes, at overholde emissionsgrænseværdien for fosfor.

Ammoniak og natur

- Afstanden fra husdyrbrugets anlæg til nærmeste kategori 1 natur (i Kastbjerg Ådal) er over 5 km. Afstanden til nærmeste kategori 2 natur (overdrev m585-01-ov) er ca. 2,2 km, mens afstanden til nærmeste kategori 3 natur (overdrev, m584-01-ov) er ca. 220 m.
- Afstanden fra husdyrbruget (anlæg og arealer) til nærmeste registrerede forekomst af Bilag IV-arter er ca. 730 m.
- Svinebrugets beliggenhed i forhold til naturarealer fremgår af **bilag 4**.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Påvirkning af naturområder fra anlægget

Ansøgningen for det oprindelige projekt er modtaget i år 2007, hvor Husdyrgodkendelsesloven fastlægger, at alle husdyrbrug skal reducere ammoniakemissionen med 15 % i forhold til de bedste staldsystemer, jf. 05/06 normer. For det ændrede projekt medfører dette en maksimal tilladt ammoniakemission fra stald og lager på 3.578 kg N pr. år. Med de valgte staldsystemer, og fodertilpasning er ammoniakemissionen beregnet til 3.381 kg N pr. år. Husdyrbruget lever således op til kravet om 15 % reduktion af ammoniakfordampningen.

Husdyrgodkendelsesloven fastlægger, at totaldepositionen til kategori 2 natur (Højmoser, lobe-liesøer, heder (> 10 ha) og overdrev (> 2,5 ha) beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder) højst må udgøre 1 kg N/ha/år. Nærmeste kategori 2 natur (overdrev m585-01-ov) er beliggende i afstand af ca. 2,2 km fra anlægget. Af ansøgningsskemaet (**Bilag 1A**) fremgår det, at merdepositionen og totaldepositionen til naturområdet er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Totaldepositionen til § 7, kategori 1 natur, må højst udgøre 0,7 kg N/ha/år (ingen kumulation med andre husdyrbrug). Nærmeste kategori 1 natur er beliggende over 5 km fra anlægget og Randers Kommune vurderer, at den store afstand fra anlægget til naturområdet udelukker at totaldepositionen kan overskride afskærringskriteriet. (Se vurderingen af kategori 2 natur herover).

Endelig gælder, at merdepositionen til kategori 3 natur (heder (< 10 ha), moser, overdrev (<2,5 ha) og ammoniakfølsom skov) højst må være 1 kg N/ha/år. Nærmeste kategori 3 natur er

beliggende i en afstand af ca. 220 m fra anlægget. I følge beregninger foretaget i ansøgnings-systemet er merdepositionen til naturområdet højst 0,2 kg N/ha/år.

Ammoniakemissionen fra det ændrede projekt (3.381 kg N/år) er lavere end emissionen fra det oprindelige projekt (3.437 kg N/år). Randers Kommune vurderer, at det ændrede projekt kan gennemføres uden væsentlige påvirkninger af de nærliggende naturområder eller skadevirkninger på habitatnatur eller bilag IV-arter.

Påvirkning af naturområder fra udbringningsarealer

Husdyrgodkendelsesloven fastsætter ingen generelle beskyttelsesniveauer for terrestrisk natur i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Ifølge bekendtgørelsen om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. skal der dog ved udbringning af flydende husdyrgødning på marker med sort jord og græs, anvendes nedfælder eller en tilsvarende af Miljøstyrelsen godkendt udbringningsteknologi.

Udbringningsarealet er uændret og der udbringes den samme mængde slagtesvinegylle som i det oprindelige projekt. Randers Kommune, vurderer at det ændrede projekt kan gennemføres uden væsentlig påvirkning af de nærliggende naturområder eller bilag IV arter.

Overfladevand

- Samtlige (228,49 ha) af svinebrugets udbringningsarealer afvander til Randers Yderfjord.
- Samtlige udbringningsarealer ligger i nitratklasse 3.
- Hovedparten af udbringningsarealerne (148,69 ha) ligger udenfor fosforklasser, mens 36,83 ha ligger i fosforklasse 2 og 43,19 ha i fosforklasse 3.

Randers Fjord

Målsætningen for Randers Fjord er opnåelse af en god økologisk tilstand (Vandplan 2010-15). Fra Uggelhuse er Randers Fjord en del af EF-habitatområde nr. 14 "Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord". Fra Mellerup og til Udbyhøj er fjorden en del af EF- fuglebeskyttelsesområde nr. 15 og Ramsarområde nr. 11. Målsætningen for Randers Fjord er ikke opfyldt, idet miljøtilstanden er kraftigt påvirket af for store tilførsler af næringsstoffer til fjorden og dens opland. For at opnå en bedre miljøtilstand skal tilførslerne af kvælstof og fosfor reduceres.

Habitatområde nr. 14

Udpegningsgrundlaget for EF-habitatområde 14 Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord er blandt andet habitatnaturtyperne "Flodmundinger(1130)", "Mudder- og sandflader blottet ved ebbe (1140)" og "Kystlaguner og strandsøer (1150)". Lige uden for Randers Fjord optræder habitattyperne "Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand (1110)" samt "Større lavvandede bugter og vige (1160)". I Mariager fjord optræder naturtyperne 1140 og 1160 i fjorden og 1160 umiddelbart uden for fjorden.

For alle 5 habitattyper fremgår det af Danmarks miljøundersøgelsers rapport: "Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper" at eutrofiering har haft negativ effekt på naturtypens sammensætning af flora og fauna. Det bemærkes i rapporten at eutrofieringsniveauet bør falde mod mere naturlige niveauer, så bundvegetation og -fauna kan genoprettes.

Det nuværende eutrofieringsniveau og yderligere tilførsel af næringsstoffer i Randers Fjord og Mariager Fjord vurderes således at kunne være til skade for naturtyper i EF-habitatområdet i og

umiddelbart uden for fjordene, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte habitattyper ikke kan genoprettes eller sikres.

Fuglebeskyttelsesområde 15

Udpegningsgrundlaget for EF-Fuglebeskyttelsesområde 15 Randers og Mariager Fjorde og Ålborg Bugt, er et stort antal fuglearter. Af DMU's rapport: Naturtyper og arter omfattet af EF-habitatdirektivet & fugle omfattet af EF-fuglebeskyttelses-direktivet fremgår det, at forudsætningen for gunstig bevaringsstatus for arterne knopsvane og lysbuget knortegås er, at der findes store bevoksninger af bundvegetation indenfor fuglebeskyttelsesområdet.

For arterne Gravand, Edderfugl, Sortand og Fløjlsand, som lever af bunddyr primært blåmuslinger er det en forudsætning for gunstig bevaringsstatus, at der findes store områder med blåmuslingebanker og anden bundlevende fauna. Alle de nævnte arter indgår i udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområdet.

Hyppigt tilbagevendende iltsvind og enkeltstående kraftige eutrofieringsbetingede iltsvind har en negativ effekt på bundvegetation og bundfauna på kort sigt. For ålegræssets vedkommende har kraftige iltsvind en negativ effekt på lang sigt. Det nuværende eutrofieringsniveau og yderligere tilførsel af næringsstoffer i Randers Fjord og Mariager Fjord vurderes således at kunne være til skade for EF-fuglebeskyttelsesområdet, idet den gunstige bevaringsstatus for de nævnte fuglearters vedkommende ikke kan sikres.

Ramsarområde nr. 11

For Ramsarområderne er målsætningen, at beskyttelsen skal fremmes. Alle danske Ramsarområder indgår som dele af fuglebeskyttelsesområder, og indgår derfor også i NATURA 2000.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Det generelle beskyttelsesniveau

Det generelle beskyttelsesniveau for kvælstof og fosfor i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt.

Kvælstof

Samtlige udbringningsarealer er beliggende i nitratklasse 3. Dette bevirker, at der i ansøgningssystemet stilles krav om, at udvaskningen ikke må overskride 43,6 kg N/ha/år. Ifølge ansøgningens Farm-N-beregning vil udvaskningen fra den ansøgte produktion være på 43,2 kg N/ha/år (**bilag 1A**).

Ansøger har ønsket et alternativ scenarium, hvor der ikke modtages og udbringes husdyrgødning udefra. Dette bevirker, at der i ansøgningssystemet stilles krav om, at udvaskningen ikke må overskride 43,7 kg N/ha/år. Ifølge ansøgningens Farm-N-beregning vil udvaskningen fra den ansøgte produktion så være på 43,1 kg N/ha/år (**bilag 6**).

Fosfor

Alle udbringningsarealerne er beliggende i oplande til meget fosforfølsomme områder. Hovedparten af udbringningsarealerne er beliggende udenfor fosforklasser jf. ansøgningssystemet, mens den resterende del ligger i fosforklasse 2 eller 3. Randers Kommune har vurderet, at der ikke er udbringningsarealer, der skal ophøjes til en højere fosforklasse. Dermed må fosforoverskuddet ikke overskride 4,9 kg P/ha/år.

Ifølge ansøgningen vil fosforoverskuddet fra den ansøgte produktion være på 4,9 kg P/ha/år.

Vurdering af påvirkningen af habitatområderne

Kvælstof

Randers Kommune har beregnet det ansøgte påvirkning af habitatområderne efter Miljøstyrelsens gældende vejledning. Beregningerne kan ses i **bilag 5**.

Kumulation med andre projekter

Udviklingen i husdyrtætheden i oplandet til Randers Yderfjord er på baggrund af CHR-data og ved endepunktsberegning opgjort til et fald på 2,0 % for perioden 2007-2012. Ved brug af lineær regression er dyretrykket opgjort til et fald på 3,1 % men forklaringsgraden er ringe ($R^2=0,12$). Det er Randers Kommunes vurdering, at dyretrykket i oplandet er faldende. Randers Kommune har ikke kendskab til øvrige kilder i oplandet, der netto har medført en yderligere nitratudvaskning til fjorden. Da husdyrtætheden i deloplandet Randers Yderfjord ikke er stigende vurderes det, at der ikke vil være en kumulativ effekt (det ansøgte projekt i kumulation med andre projekter) som vil skade eller hindre opnåelse af en gunstig bevaringsstatus for Randers Fjord og Habitatområde nr. 14.

Projektet

Der er beregnet en udvaskning fra husdyrgødning på 2,2 kg N/år fra de ansøgte arealer til Randers Yderfjord. Det svarer til 0,05 % af den samlede beregnede udvaskning fra oplandet på 698 tons N/år. Randers Fjord er ifølge Miljøstyrelsens kortværk et meget sårbart Natura 2000 område. De meget sårbare vandområder omfatter Natura 2000-naturtyper, der er lavvandede vandområder med langsom vandudskiftning: Kystlaguner og strandsøer (naturtype 1150), flodmundinger (naturtype nr. 1130), større lavvandede bugter og vige (naturtype nr. 1160). Randers Kommune vurderer på den baggrund, at Randers Fjord kan karakteriseres som et lukket bassin. Da udvaskningen fra den ansøgte husdyrproduktion udgør mindre end 1 % af den samlede udvaskning til Randers Fjord vurderes det, at projektet i sig selv ikke vil skade eller hindre opnåelse af en gunstig bevaringsstatus for Randers Fjord og Habitatområde nr. 14.

Fosfor

Fosforkravet er overholdt. Udbringning af husdyrgødning giver anledning til et fosforoverskud på 4,9 kg P/ha/år. Randers Kommune har vurderet, at der ikke er arealer, der skråner stærkt ned til vandløb eller på anden vis udgør en særlig risiko for tab af fosfor til overfladevand. Randers Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at stille yderligere krav til nedbringelse af fosforoverskuddet. Kravet om anvendelse af foder med nedsat indhold af fosfor er ikke nødvendigt, for at overholde fosforkravet og Randers Kommune ophæver derfor vilkåret om nedbringelse af fosforindholdet i foderet til slagtesvinene.

Samlet vurdering

Randers Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning på kvægbrugets arealer, ikke i sig selv eller i sammenhæng med andre projekter, vil give anledning til væsentlig miljøpåvirkning af overfladevand, herunder EF-habitatområde nr. 14, samt EF-fuglebeskyttelsesområde nr. 15. Det vurderes således, at en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, som områderne er udpeget for fortsat kan sikres og genoprettes.

Drikkevand

- Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til almene vandforsyninger i Randers Kommune fremgår af **bilag 7**.
- Hovedparten af udbringningsarealerne ligger i område med særlige drikkevandsinteresser (OSD) og i nitratfølsomt indvindingsområde jf. Vandplan 2010-15.

- Fem af udbringningsarealerne ligger helt eller delvist indenfor indvindingsområder for almen vandforsyning (Gjerlev, Stouby og Øster Tørslev Vandværker). Indvindingsområderne er nitratfølsomme. Der er ikke foretaget zonering eller udarbejdet indsatsplan for områderne.

Kommunens vurderinger og bemærkninger

Husdyrgodkendelsesloven fastlægger ingen krav for udvaskning af nitrat i områder udenfor nitratfølsomme indvindingsområder.

For udbringningsarealer, der ligger indenfor nitratfølsomme indvindingsområder (hvor der ikke er foretaget zonering eller udarbejdet indsatsplan) og hvor udvaskningen i nuværende drift overskrider 50 mg nitrat/liter, gælder at udvaskningen ikke må øges i ansøgt drift.

Udvaskningen af nitrat er beregnet til 59-64 mg nitrat/liter i nuværende drift og er uændret eller falder med 1-3 mg nitrat/l til 58-64 mg nitrat/liter i ansøgt drift. Det er en forudsætning, at der ved udbringning af 1,4 DE svinegylle/ha etableres minimum 5,1 % ekstra efterafgrøder.

Alternativt kan ansøger undlade at modtage og udbringe gylle udefra. Herved bliver gødskningstrykket maksimalt 1,09 DE svinegylle/ha. Udvaskningen af nitrat er i dette tilfælde beregnet til 59-63 mg nitrat/liter i nuværende drift og er uændret eller falder med 1-3 mg nitrat/l til 58-63 mg nitrat/liter i ansøgt drift (**bilag 6**). Det er en forudsætning, at der ved udbringning af 1,09 DE svinegylle/ha etableres minimum 2,1 % ekstra efterafgrøder.

Randers Kommune har stillet vilkår i overensstemmelse med ovenstående krav om ekstra efterafgrøder. Randers Kommune vurderer, at udbringning af husdyrgødning ikke vil give anledning til en væsentlig påvirkning af grundvand til drikkevandformål.

I miljøgodkendelsen af 3. marts 2010 er der stillet vilkår om et G5 sædskifte på den del af udbringningsarealet, som ligger i indvindingsoplandet til Gjerlev Vandværk. Natur- og Miljøklagenævnet har efterfølgende i en afgørelse (NMK-133-00136) slået fast, at i områder hvor der ikke er foretaget zonering eller lavet indsatsplan, har kommunen ikke hjemmel til at skærpe kravet til udvaskning. Som følge heraf ophæves vilkåret om G5 sædskifte.

Offentliggørelse

Partshøring

Der er ikke foretaget nabohøring, idet det ansøgte skønnes at være af underordnet betydning for naboer (jf. Husdyrgodkendelseslovens § 56, stk. 2).

Der er foretaget høring af:

Gjerlev Vandværk, v/ [redacted] 8983 Gjerlev J
DN lokalafdeling, v/Christian Halgreen, [redacted] christian@halgreen.dk

Der indkom ingen bemærkninger i høringsperioden (7. marts - 1. april 2013).

Offentliggørelse af godkendelse

Godkendelsen bekendtgøres ved annoncering i Randers Onsdag den **10. april 2013**, som er godkendelsens dato. Godkendelsen kan endvidere ses på www.randers.dk.

Følgende er samtidigt hermed underrettet om godkendelsen:

Kristen Velling, [REDACTED]
LandboMidtØst, Konsulent, Kjartan Einarson, kje@lmo.dk
Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dnranders-sager@dn.dk
Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
Dansk Ornitologisk Forening - Vesterbrogade 140 - 1620 København V, natur@dof.dk
DOF Randers, Lars Tom-Petersen, [REDACTED] randers@dof.dk
Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1,
Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 København Ø, nst@nst.dk

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet inden 4 uger fra annonceringens dato.

Klageberettiget er ovennævnte samt enhver, der har væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, som nævnt i husdyrlovens §§ 84, 85, 86 og 87.

Eventuel klage stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men skal sendes som e-mail til land-brug@randers.dk, eller til Randers Kommune, Laksetorvet, 8900 Randers C, som sender den videre med sagens øvrige oplysninger. Klagen skal være Randers Kommune i hænde senest den **8. maj 2013 kl. 15.00**.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra Randers Kommune. Klager skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrbetalingen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside, www.nmkn.dk, hvor der også findes oplysninger om tilbagebetaling af gebyret.

En klage over afgørelsen har ikke opsættende virkning, medmindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet. Dette betyder, at afgørelsen straks kan tages i brug, men det sker på eget ansvar, da klageinstansen eventuelt kan ændre eller ophæve afgørelsen.

Søgsmål kan anlægges ved domstolene indtil 6 måneder efter godkendelsens dato.

Bilag

Bilag 1A Ansøgningsskema nr. 39323, ver. 7
Bilag 1B Ansøgningsskema nr. 47011, ver. 4
Bilag 2 Udbringningsarealer
Bilag 3 Beregningsgrundlag for fodervilkår (råprotein)
Bilag 4 Naturområder
Bilag 5 Beregning af udvaskning til overfladevand
Bilag 6 Ansøgningsskema nr. 50546, ver. 2
Bilag 7 Drikkevandsforhold